

Nazwa przedmiotu: INSTRUMENTACJA Z ELEMENTAMI CZYTANIA PARTYTUR			Rok akademicki	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot: Wydział Dyrygentury i Wokalistyki Chóralnej, Edukacji Muzycznej i Rytmiki			2016/2017 2017/2018 2018/2019 2019/2020 2020/2021	
Nazwa kierunku: Edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej				
Forma studiów: stacjonarne I st.		Profil kształcenia: ogólnoakademicki (A)	Status przedmiotu: obowiązkowy	
Specjalność: RYTYMIKA			Rok I i II / semestr I - IV	
Język przedmiotu: polski		Forma zajęć: wykład	Wymiar zajęć: 30 godzin	
Koordynator przedmiotu	Kierownik Katedry Edukacji Muzycznej - dr hab. Maria Gabryś-Heyke prof. UMFC/Kierownik Pracowni Kompozycji, Instrumentacji i Czytania partytur – ad. dr hab. Aldona Nawrocka-Woźniak; Pedagodzy prowadzący przedmiot: ad. dr hab. Anna Ignatowicz-Glińska, ad. dr hab. Bartosz Kowalski-Banasewicz, ad. dr hab. Aldona Nawrocka-Woźniak, as. dr Aleksandra Bilińska-Słomkowska			
Cele przedmiotu	• Opanowanie podstaw instrumentacji utworów na typowe składy instrumentalne (kameralne i orkiestrowe) oraz wokallyno-instrumentalne w oparciu o wiedzę o instrumentach muzycznych, jak również charakterystycznych dla nich fakturach solowych i zespołowych w wybranych stylach muzycznych. • Zdobyć umiejętności prawidłowej konstrukcji partytury uwzględniającej zasady notacji muzycznej. • Przygotowanie studentów do pracy z zespołami wokallynymi, wokallyno – instrumentalnymi i instrumentalnymi, poprzez poznanie zasad prawidłowego odczytania partytury i nabycie praktycznej umiejętności korzystania z niej. Sprawność w czytaniu partytur, zwłaszcza w grze <i>a vista</i>, wykształcenie spostrzegawczości i szybkiej orientacji w partyturze. • Nabycie umiejętności sporządzania fortepianowych faktur redukcyjnych (wyciągów fortepianowych) utworów instrumentalnych.			
Wymagania wstępne	Umiejętność gry na fortepianie co najmniej na poziomie szkoły muzycznej I stopnia. Znajomość podstawowych instrumentów muzycznych i zasad notacji muzycznej. Umiejętność płynnego czytania nut w kluczach: wiolinowym i basowym. Umiejętność realizacji na fortepianie faktur wielogłosowych, zapisanych na dwóch systemach. Podstawowa umiejętność jednoczesnego czytania pionowego i poziomego. Umiejętność gry <i>a vista</i> utworów zapisanych w fakturze fortepianowej, o co najmniej podstawowym stopniu trudności. Umiejętność odczytywania funkcji harmonicznych w utworach tonalnych, utrzymanych w systemie harmoniki funkcyjnej.			
Kod efektu	PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ			Przypisanie do efektów specjalnościowych (kierunkowych)
w zakresie WIEDZY (W) absolwent zna i rozumie:				
1	rodzaje głosów w muzyce wokallynej i typowe instrumenty muzyczne, wchodzące w skład współczesnej orkiestry symfonicznej, wraz z transpozycjami zapisu ich partii i ich usytuowaniem w partyturze			W1
2	zna elementy dzieła muzycznego i rozumie wzajemne relacje między nimi; posiada wiedzę z zakresu instrumentoznawstwa, notacji muzycznej i specyfiki realizacji partytur na fortepianie w stopniu średnio zaawansowanym, stanowiącą podstawę do dalszego rozwoju			W2
3	zna i rozumie podstawowe linie rozwojowe w historii muzyki, w odniesieniu do specyfiki przedmiotu – w szczególności do stylistycznych konwencji instrumentacyjnych i notacyjnych, związanych z epokami historycznymi i indywidualnymi stylami kompozytorskimi			W3
4	ma podstawową wiedzę dotyczącą prawa autorskiego oraz oświatowego w zakresie umożliwiający swobodne wykonywanie zawodu muzyka, a także posiada wiedzę z zakresu etyki			W6

	zawodu nauczyciela		
	w zakresie UMIEJĘTNOŚCI (U) absolwent potrafi:		
5	świadomie tworzy i realizuje własne koncepcje instrumentacyjne dzieł muzyki różnych epok na składy objęte materiałem nauczania i konstruowania partytur utworów reprezentujących różne style muzyczne – w stopniu co najmniej średniozaawansowanym, zgodnie z ogólnie przyjętymi konwencjami stylistycznymi i notacyjnymi.	U1	
6	posiada podstawowe umiejętności i środki umożliwiające interpretację ruchową utworów muzycznych reprezentujących różne style muzyczne: potrafi poprawnie wykonywać z partytury podstawowy repertuar muzyki wokalne i instrumentalnej, w sposób zadowalający realizować na fortepianie materiał dźwiękowy dzieła, przekazać jego formę oraz zawarte w nim idee i treści	U3	
7	jest przygotowany od strony umiejętności pracy z partyturą do współdziałania w zespole artystycznym jako wykonawca, pedagog muzyki i kierownik artystyczny zespołu	U4	
8	stosować efektywne techniki samodzielnego konstruowania fortepianowych faktur redukcyjnych zarówno w grze <i>a vista</i> , jak przygotowane w fazie ćwiczenia	U5	
	w zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH (K) absolwent jest gotów do:		
9	doskonali swój warsztat wykonawczy – muzyczny i ruchowy oraz pogłębia wiedzę teoretyczną i praktyczną w swojej dziedzinie	K1	
10	samodzielnie podejmuje i organizuje niezależne prace artystyczne objęte materiałem nauczania i potrafi wykazać się obiektywizmem w ich ocenie	K2	
11	dba o najwyższy poziom artystyczny publicznych prezentacji, wykorzystując intuicję, zdolność twórczego myślenia i twórczej pracy	K3	
TREŚCI PROGRAMOWE			
Semestr I		Liczba godzin	
1. Partytury (fragmenty) chórálne i wokalne - realizacja na fortepianie a/ 3 i 4 głosy zapisane na dwóch systemach, w kluczach: wiolinowym i basowym b/ 3 i 4 głosy zapisane na 3 – 4 systemach, w kluczach j.w. (głos Tenorowy w kluczu wiolinowym z transpozycją, lub w kluczu basowym bez transpozycji). c/ w kluczach grupy C (altowy, tenorowy i ew. sopranowy): ćwiczenia 1 – 3 głosowe (również z 1 lub 2 głosami zapisanymi w kluczu wiolinowym i/lub basowym) 2. Partytury (fragmenty) instrumentalne - kameralne a/ kwartet smyczkowy (klucze: wiolinowy, basowy, altowy i ew. tenorowy) b/ zespoły kameralne lub małe orkiestry z instrumentami nietransponującymi (za wyjątkiem transpozycji oktawową dla kontrbasu; klucze j.w.) c/ przykłady partytur kameralnych z pojedynczymi instrumentami transponującymi (strój B, A, ćwiczenia 1 – 4 głosowe) 3. Partytury (fragmenty) wokalnie – instrumentalne: a/ chór 2-4 głosowy (lub duet – kwartet solistów) z towarzyszeniem fortepianu, organów lub innych pojedynczych instrumentów w kluczach wiolinowym (Tenor z transpozycją) i basowym b/ w kluczach grupy C (altowy, tenorowy i sopranowy): ćwiczenia 3 – 4 głosowe (z 1 głosem w kluczu basowym) 4. Instrumentacja (lub aranżacja) wybranej kołedy lub innej pieśni tradycyjnej na głos i dowolny skład instrumentalny (zespół kameralny 3-5 wykonawców) lub na chór <i>a capella</i> .		7,5	
Semestr II		Liczba godzin	
5. Instrumentacja miniatur fortepianowych na: - kwartet/kwintet dęty drewniany - kwartet/kwintet dęty blaszany - orkiestrę smyczkową - kwartet saksofonowy. 6. Partytury (fragmenty) instrumentalne - kameralne a/ zespoły kameralne lub małe orkiestry z pojedynczymi instrumentami transponującymi (w różnych strojach – np. B, A, F, C, Es, E, D, G, C) oraz z jednym kluczem z grupy C.		7,5	
Semestr III		Liczba godzin	
6.b/ przykłady partytur kameralnych z 2 – 4 instrumentami transponującymi w różnych strojach 7. Partytury (fragmenty) wokalne, wokalnie – instrumentalne i instrumentalne - kameralne nietypowe (np. chór dziecięcy, głosy równe, instrumenty takie jak: saksofony, akordeon, gitara, odmiany instrumentów dętych drewnianych, flety proste) 8. Przygotowanie wyciągu fortepianowego z partytury symfonicznej (fragmentu), na kameralny zespół mieszany (z instrumentami transponującymi), lub chórálne - o fakturze powyżej 4 głosów, oraz o trudniejszych rozwiązaniach fakturalnych.		7,5	
Semestr IV		Liczba godzin	

9. Instrumentacja utworów (fragmentów) na zespół instrumentów perkusyjnych (melodycznych i niemelodycznych, 3-6 wykonawców), dostosowanych także do możliwości wykonawczych dzieci w wieku przedszkolnym i szkolnych [w tym instrumentarium orffowskie]		7,5	
10. Partytury (fragmenty) współczesne, notowane niekonwencjonalnie (np. sonoryzm, aleatoryzm, grafika muzyczna, muzyka repetytywna, etc.) - analiza, gra <i>a vista</i> lub przygotowana, próby instrumentacji na dowolne składy z zastosowaniem notacji graficznej/sonorystycznej.			
Uwagi ogólne:			
- Treści programowe wzajemnie się przenikają - Wszystkie rodzaje partytur realizowane na fortepianie w postaci gry <i>a vista</i> (na 2 i/lub 4 ręce) i przygotowanej. - Szczególnie zalecane jest realizowanie na fortepianie, w ramach zajęć, partytur opracowywanych przez studenta na innych zajęciach z zakresu rytmiki (utwory do interpretacji muzyczno-ruchowej) bądź z metodyki nauczania rytmiki (dostosowanych do odpowiednich przedziałów wiekowych)			
Metody kształcenia			
1. pokaz, praktyka wykonawcza w zakresie czytania partytur 2. wykład problemowy dotyczący wybranej tematyki instrumentoznawstwa i zasad instrumentacji, praca z tekstem nutowym i ewent. nagraniem, analiza przypadków 3. samodzielna praca studenta-ustalenie szczegółów instrumentacji i zapis w postaci partytury 4. samodzielna praca studenta – ćwiczenie realizacji partytur na fortepianie 5. w miarę możliwości – wykonanie instrumentacji przez dziecięce bądź studenckie zespoły kameralne			
Weryfikacja efektów uczenia się			
Metody weryfikacji		Nr efektu ¹	
1. kontrola przygotowanych projektów		1-11	
2. realizacja zleconego zadania – przesłuchanie i prezentacja partytur		1-11	
3. zaliczenie ustne (analiza partytur z instrumentacji), oraz praktyczne (wykonanie przygotowanych fragmentów utworów na fortepianie i <i>a vista</i>)		1-11	
4. kolokwium końcowe - przesłuchanie i prezentacja		1-11	
Korelacja efektów uczenia się z treściami i metodami kształcenia oraz metodami ich weryfikacji ²			
Nr efektu uczenia się	Treści kształcenia	Metody kształcenia	Metody weryfikacji
1	1-10	1-5	1-4
2	1-10	1-4	1-4
3	1-10	1-4	1-4
4	1-10	1-3, 5	1-4
5	1-10	1-5	1-4
6	1-10	1, 2, 4	1-4
7	1-10	1-5	1-4
8	1-10	1, 2, 4	1-4
9	1-10	1-5	1-4
10	1-10	2-5	1-4
11	1-10	1-5	1-4
Warunki zaliczenia			
Zaliczenie przedmiotu uwarunkowane jest uczęszczaniem na zajęcia – kontrola obecności - oraz osiągnięciem wszystkich założonych efektów kształcenia (w minimalnym akceptowalnym stopniu – w wysokości >50%). Po I, II i III semestrze są zaliczenie wewnętrzne, po IV semestrze – część praktyczna kolokwium komisyjne: wykonanie utworu przygotowanego oraz gra <i>a vista</i> 2 przykładów z literatury chóralnej i instrumentalnej, zgodnie z przerobionym materiałem. Dodatkowo na kolokwium końcowym student zobowiązany jest do przedstawienia teczki prac z instrumentacji, jak również przedstawienia spisu przerobionego w ciągu 2 lat repertuaru (literatura przedmiotu) oraz przygotowanego jednego wyciągu fortepianowego (fragment). Ocena końcowa uwzględnia bieżące przygotowanie do zajęć i aktywność studenta na zajęciach, kontrolę obecności oraz realizację powierzonych zadań, dodatkowo-udział w koncercie.			

¹ odnosimy się do uprzednio sformułowanych przez nas efektów uczenia się

² należy podać numer efektu uczenia się, numery odpowiednich zakresów treści kształcenia oraz przyporządkować im metody kształcenia i weryfikacji (podać numery)

Literatura podstawowa	
Materiały nutowe (partytury): - Utwory fortepianowe (miniatury) o małym i średnim stopniu trudności przeznaczone do instrumentacji [od epoki baroku do XXI wieku] - Partytury pieśni i utworów chóralnych a cappella, przeznaczonych na różne chóry (np. J. K. Lasocki – zbiór Z pieśnią, M. Gomółka – Psalm, K. Szymanowski – Pieśni kurpiowskie) - Klasyczne kwartety smyczkowe (J. Haydn, W.A. Mozart) i partytury innych wybranych utworów, przeznaczonych na orkiestrę smyczkową - Partytury wybranych utworów kameralnych i symfonicznych, z uwzględnieniem instrumentów transponujących - Partytury wybranych utworów wokalnie – instrumentalnych (przeznaczonych na chór/ zespół wokalny i organy / fortepian, na chór/ zespół wokalny i orkiestrę smyczkową, na chór/zespół wokalny i orkiestrę – kameralną i/lub symfoniczną) - Partytury przykładowych, wybranych utworów współczesnych, zapisanych niekonwencjonalnie - Piliczowa H., Nauka czytania partytur: materiały pomocnicze do wykładów i ćwiczeń, Warszawa 2004. - Wiechowicz S., Ćwiczenia w starych kluczach, cz. I i II.	
Literatura uzupełniająca	
Adler S., The Study of Orchestration, W.W. Norton&Company, Inc, NY-London 2002 Drobnier M., Instrumentoznawstwo i akustyka, PWM Kraków 2008 Kotoński W., Leksykon współczesnej perkusji, PWM Kraków 1999 Sikorski K. – Instrumentoznawstwo, PWM Kraków 1975 Sachs K., Historia instrumentów muzycznych, Kraków 1989 Wróbel F., Partytura na tle współczesnej techniki orkiestracyjnej, Kraków 1954 - dostępne nagrania oryginalnych wersji utworów, realizowanych na fortepianie	
Kalkulacja nakładu pracy studenta potrzebnej do osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się (w godz.)	
Zajęcia dydaktyczne – godziny kontaktowe	30
Przygotowywanie się do zajęć	10
Praca z literaturą	10
Konsultacje	-
Przygotowywanie się do prezentacji/koncertu	5
Przygotowywanie się do egzaminu, zaliczenia	5
Inne	-
Łączny nakład pracy studenta w godz.	60
Liczba punktów ECTS	2

Rok	I		II		III	
Semestr	I	II	III	IV	V	VI
Punkty ECTS	0,5	0,5	0,5	0,5		
Liczba godzin w tygodniu	1/2	1/2	1/2	1/2		

Rodzaj zaliczenia	zaliczenie	zaliczenie	zaliczenie	kolokwium		
Możliwości kariery zawodowej						
- Jest przygotowany (od strony czytania partytur i instrumentacji) do podjęcia studiów II stopnia, w zakresie rytmiki, ewentualnie innych specjalności, w których wymagana jest umiejętność czytania i analizowania partytur oraz instrumentacji.						
- Jako kierownik artystyczny zespołu rytmiki/ wokalnego/ chóru lub wokarno – instrumentalnego/ potrafi samodzielnie opracowywać nowy repertuar, posługując się partyturami.						
- Jest przygotowany do podjęcia nauki propedeutyki kompozycji z aranżacją, oraz doskonalenia swoich umiejętności w dziedzinie instrumentacji, podczas zajęć przedmiotu głównego i innych przedmiotów.						

Data	Kto modyfikował	Czego dotyczy modyfikacja	
14.09.2019	ad. dr hab. Anna Ignatowicz-Glińska	Dostosowanie do obowiązujących przepisów Polskiej Ramy Kwalifikacji.	
15.09.2019	ad. dr hab. Aldona Nawrocka-Woźniak		
3.11.2020	ad. dr hab. Anna Ignatowicz-Glińska	Aktualizacja pozycji: rok akademicki, koordynator przedmiotu i pedagodzy prowadzący zajęcia	

SPOSOBY REALIZACJI I WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ ZOSTAŁY DOSTOSOWANE DO SYTUACJI EPIDEMICZNEJ WEWNĘTRZNYMI AKTAMI PRAWNYMI UCZELNI

